

PRAVILNIK

O LISTI ZABRANJENIH DOPING SREDSTAVA

("Sl. glasnik RS", br. 91/2013 i 107/2014)

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se postupak donošenja i utvrđuje Lista zabranjenih doping sredstava u sportu.

Član 2

Upravni odbor Antidoping agencije Republike Srbije utvrđuje, najmanje jedanput godišnje, Listu zabranjenih doping sredstava (referentnu listu zabranjenih farmakoloških klasa doping supstanci i doping metoda), u skladu sa Evropskom konvencijom o sprečavanju dopinga u sportu, Zakonom o potvrđivanju međunarodne konvencije protiv dopinga u sportu i međunarodnim standardima za listu zabranjenih sredstava odobrenim od strane Svetske antidoping agencije.

Lista zabranjenih doping sredstava utvrđuje se nakon što Svetska antidoping agencija objavi Listu zabranjenih doping supstanci (sredstava) za narednu godinu.

Lista zabranjenih doping sredstava utvrđuje se pre kraja tekuće godine i važi za narednu godinu, ako u Listi zabranjenih doping sredstava nije drugačije određeno.

Izmene i dopune Liste zabranjenih sredstava vrši se ukoliko Svetska antidoping agencija izvrši u toku godine izmene ili dopune u svojoj Listi zabranjenih doping supstanci (sredstava).

Član 3

Lista zabranjenih doping sredstava u 2014. godini odštampana je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Ukoliko Upravni odbor Antidoping agencije Republike Srbije ne utvrdi Listu zabranjenih doping sredstava za narednu godinu u skladu sa članom 2. stav 3. ovog pravilnika, važnost Liste zabranjenih doping sredstava iz tekuće godine produžava se i na narednu godinu.

Član 4

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o listi zabranjenih doping sredstava ("Službeni glasnik RS, broj 120/12).

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

LISTA ZABRANJENIH DOPING SREDSTAVA U 2014. GODINI SPECIFIČNE SUPSTANCE

Sve zabranjene supstance će se smatrati "specifičnim supstancama" osim supstanci u klasama S1, S2, S4.4, S4.5, i S6.a i zabranjenih metoda M1, M2 i M3.

Lista zabranjenih sredstava identifikuje, u skladu sa članom 20. stav 1. Zakona o sprečavanju dopinga u sportu, supstance koje su posebno podložne nenamernom kršenju antidoping pravila zbog njihove opšte dostupnosti u medicinskih proizvodima, odnosno zbog male mogućnosti (male verovatnoće) da budu uspešno zloupotrebene kao doping sredstvo. Doping prekršaj vezan za ovu grupu supstanci može kao rezultat imati manju kaznu, kao što je navedeno u Svetskom antidoping kodeksu i Zakonu o sprečavanju dopinga u sportu, ako "sportista može da dokaže da korišćenje određene specifične supstance nije bilo sa namerom da poboljša sportski rezultat... (član 10.3 Svetskog antidoping kodeksa)", odnosno ako "...sportista dokaže da nije postupao sa grubom nepažnjom, odnosno da nije učinio značajan propust ili nemar (član 21. stav 2. tačka 1) Zakona o sprečavanju dopinga u sportu)".

SUPSTANCE I METODE KOJE SU UVEK ZABRANJENE (NA TAKMIČENJU I IZVAN TAKMIČENJA)

ZABRANJENE SUPSTANCE

S0. NEODOBRENE SUPSTANCE

Bilo koja farmakološka supstanca koja nije navedena u narednim delovima liste i koja je bez važeće saglasnosti bilo kog državnog regulatornog zdravstvenog organa zaduženog za humanu upotrebu u terapijske svrhe (npr. lekovi koji su u pred kliničkom ili kliničkom ispitivanju ili se više ne proizvode, sintetske droge, supstance odobrene samo za upotrebu u veterini) je zabranjena u svakom trenutku.

S1. ANABOLIČKI AGENSI

Anabolički agensi su zabranjeni.

1. Anabolički androgeni steroidi (AAS)

a. Egzogeni* AAS, uključujući:

1-androstendiol (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -diol); **1-androstendion** (5 α -androst-1-en-3,17-dion); **bolandiol** (estr-4-ene-3 β ,17 β -diol); **bolasteron**; **boldenon**; **boldion** (androsta-1,4-dien-3,17-dion); **kalusteron**; **klostebol**; **danazol** ([1,2]oxazolo[4',5':2,3]pregna-4-en-20-yn-17 α -ol);

dehidrohlormetiltestosteron (4-hloro-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-on); **dezoksimetiltestosteron** (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -ol); **drostanolon**; **etilestrenol** (19-norpregna-4-en-17 α -ol); **fluoksimesteron**; **formebolon**; **furazabol** (17 α -methyl[1,2,5]oxadiazolo[3',4':2,3]-5 α -androst-17 β -ol); **gestrinon**; **4-hidroksitestosteron** (4,17 β -dihidroksiandrost-4-en-3-on); **mestanolon**; **mesterolon**; **metenolon**; **metandienon** (17 β -hydroxy-17 α -methylandrosta-1,4-dien-3-one); **metandriol**; **metasteron** (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -dimethyl-5 α -androst-3-one); **metildienolon** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-dien-3-on); **metil-1-testosteron** (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-on); **metilnortestosteron** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4-en-3-on); **metiltestosteron**; **metribolon** (metiltrienolon, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-trien-3-on); **miboleron**; **nandrolon**; **19-norandrostenedion** (estra-4-en-3,17-dion); **norboleton**; **norklostebol**; **noretandrolon**; **oksabolon**; **oksandrolon**; **oksimesteron**; **oksimetolon**; **prostanazol** (17 β -[(tetrahydropyran-2-yl)oxy]-1'H-pyrazolo[3,4:2,3]-5 α -androstane); **kvinbolon**; **stanozolol**; **stenbolon**; **1-testosteron** (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-en-3-on); **tetrahydrogestrinon** (17-hydroxy-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-one); **trenbolon** (17 β -hydroxyestr-4,9,11-trien-3-one) i druge supstance sa sličnom hemijskom strukturom ili sličnim biološkim efektima.

b. Endogeni** AAS, kada se iz spoljne sredine unesu u organizam:

androstenediol (androst-5-en-3 β ,17 β -diol); **androstenedion** (androst-4-en-3,17-dion); **dihidrottestosteron** (17 β -hidroksi-5 α -androst-3-on); **prasteron** (dehidroepiandrosteron, DHEA, 3 β -hydroxyandrost-5-en-17-one); **testosteron** i sledeći metaboliti i izomeri:

5 α -androst-3 α ,17 α -diol; **5 α -androst-3 α ,17 β -diol**; **5 α -androst-3 β ,17 α -diol**; **5 α -androst-3 β ,17 β -diol**; **androst-4-en-3 α ,17 α -diol**; **androst-4-en-3 α ,17 β -diol**; **androst-4-en-3 β ,17 α -diol**; **androst-4-en-3 β ,17 β -diol**; **androst-5-en-3 α ,17 α -diol**; **androst-5-en-3 α ,17 β -diol**; **androst-5-en-3 β ,17 α -diol**; **4-androstenediol** (androst-4-en-3 β ,17 β -diol); **5-androstenedion** (androst-5-en-3,17-dion); **epi-dihidrottestosteron**; **epitestosteron**; **etioholanolon**, **3 α -hidroksi-5 α -androst-17-on**; **3 β -hidroksi-5 α -androst-17-on**; **7 α -hidroksi-DHEA**; **7 β -hidroksi-DHEA**; **7-keto-DHEA**; **19-norandrosteron**; **19-noretioholanolon**.

2. Ostali anabolički agensi uključuju, ali nisu ograničeni na sledeće supstance:

klenbuterol, **selektivne modulatore androgenskih receptora (SARM)**, **tibolon**, **zeranol**, **zilpaterol**.

Za potrebe ovog odeljka:

* "egzogeni" označava supstancu koja se normalno ne proizvodi prirodnim putem u organizmu.

** "endogeni" označava supstancu koja se normalno proizvodi prirodnim putem u organizmu.

S2. PEPTIDNI HORMONI, FAKTORI RASTA I SRODNE SUPSTANCE

Zabranjene su sledeće supstance i ostale supstance sa sličnom hemijskom strukturom ili sličnim biološkim dejstvom (a),:

1. Agensi koji stimuliraju eritropoezu [npr. eritropoetin (EPO), darbepoetin (dEPO), stabilizatori hipoksijom indukovanih faktora (HIF) i aktivatori (npr. ksenon, argon), metoksi polietilen glikol-epoetin beta (CERA), peginesatid (Hematid)];

2. Horionski gonadotropni (CG) i luteinizirajući hormon (LH) i njihovi oslobađajući faktori zabranjeni su kod muškaraca;

3. Kortikotropini i njihovi oslobađajući faktori;

4. Hormon rasta (GH) i njegovi oslobađajući faktori i insulinu sličan faktor rasta-1 (IGF-1)

Dodatno, sledeći faktori rasta su zabranjeni

Fibroblastni faktor rasta (FGFs), hepatocitni faktor rasta (HGF), mehanički faktor rasta (MGF), faktor rasta poreklom iz trombocita (PDGF), vaskularno-endotelni faktor rasta (VEGF) kao i bilo koji drugi faktor rasta koji ima uticaj na sintezu ili degradaciju proteina u mišićima, tetivama i ligamentima, vaskularizaciju, iskoristljivost energije, sposobnost regeneracije ili zamene tipa mišićnih vlakana;

i ostale supstance sa sličnom hemijskom strukturom ili sličnim biološkim efektom.

S3. BETA-2 AGONISTI

Zabranjeni su svi beta-2 agonisti, uključujući oba optička izomera (npr. d- i l-) kada je to od značaja, osim salbutamola unetog inhalatornim putem (maksimalno 1600 mikrograma tokom 24č), formoterola unetog inhalatornim putem (maksimalno 54 mikrograma unete količine tokom 24č) i salmeterola unetih putem inhalacije u skladu sa preporučenim terapijskim protokolom proizvođača.

Prisustvo salbutamola u urinu u koncentraciji većoj od 1000 ng/mL ili formoterola u koncentraciji većoj od 40 ng/mL će se smatrati *nepovoljnim analitičkim nalazom*, a ne posledicom terapijske primene, osim ukoliko sportista dokaže kroz kontrolisano farmakokinetičko praćenje, da je abnormalni nalaz posledica primene terapijske doze (maksimalno 1600 mikrograma tokom 24č) inhaliranog salbutamola i formoterol (maksimalno 36 mikrograma tokom 24č).

S4. HORMONI I METABOLIČKI MODULATORI

Sledeće klase su zabranjene:

1. Aromatizirajući inhibitori uključuju, ali se ne ograničavaju na: **aminoglutetimid, anastrozol, androsta-1,4,6-trien-3,17dion (androstatriendion), 4-androsten-3,6,17 trion (6-okso), eksemestan, formestan, letrozol, testolakton.**

2. Selektivni modulatori estrogenskih receptora (SERMs) uključujući, ali ne ograničavajući se na: **raloksifen, tamoksifen, toremifen.**

3. Ostale antiestrogene supstance uključuju, ali se ne ograničavaju na: **klomifen, ciklofenil, fulvestrant.**

4. Agensi koji modifikuju funkciju miostatina uključuju, ali se ne ograničavaju na: **inhibitore miostatina**.

5. Metabolički modulatori:

a) Insulini

b) Agonisti aktivatori proliferacije delta receptora peroksizoma (PPAR δ) (npr. GW 1516) i agonisti aktivatora PPAR δ -AMP protein kinaze (AMPK) (npr. AICAR).

S5. DIURETICI I DRUGI MASKIRAJUĆI AGENSI

Maskirajući agensi su zabranjeni. Oni uključuju:

Diuretike, dezmopresin, plazma ekspandere (npr. glicerol, intravensku primenu albumina, dekstrana, hidrosietil skroba i manitola), probenecid i ostale supstance sa sličnim biološkim efektima. Lokalna administracija felipresina u dentalnoj anesteziji nije zabranjena.

Diuretici uključuju:

acetazolamid, amilorid, bumetanid, kanrenon, hlortalidon, etakrinska kiselina, furosemid, indapamid, metolazon, spironolakton, tiazidi (npr. bendroflumetiazid, hlorotiazid, hidrohlorotiazid), triamteren, vaptani (npr. tolvaptan); i druge supstance slične hemijske strukture ili sa sličnim biološkim efektom (osim drosperinona, pamabroma i topičkog dorzolamida i brinzolamida, koji nisu zabranjeni).

Primena u korišćenju - na takmičenju i van njega, bilo koje količine supstance koja podleže dozvoljenim granicama (i.e. formoterol, salbutamol, katine, efedrin, metilefedrin i pseudoefedrin) paralelno sa diuretikom ili nekim drugim maskirajućim agensom zahteva dobijanje terapeutkog izuzeća za to sredstvo pored onog što je dodeljeno za diuretik ili drugi maskirajući agens.

ZABRANJENI METODI

M1. MANIPULACIJA SA KRVlju I KOMPONENTAMA KRVl

Sledeće metode su zabranjene:

1. Administracija ili ponovljeno davanje u cirkulaciju bilo koje količine autologih, alogenh (homologih) ili heterologih produkata krvi ili crvenih krvnih zrnaca bilo kog porekla.

2. Veštačko poboljšanje preuzimanja, transporta i isporuke kiseonika uključuje, ali se ne ograničava na: perfluorohemijska sredstva, efaproksiral (RSR13) i modifikovane hemoglobinske proizvode (npr. zamenu za krv baziranu na hemoglobinu, mikroinkapsulirane produkte hemoglobina). Primena kiseonika nije zabranjena.

3. Bilo koji oblik intravaskularne manipulacije sa krvlju ili komponentama krvi pomoću fizičkih ili hemijskih sredstava.

M2. HEMIJSKE I FIZIČKE MANIPULACIJE

1. Zabranjeno je *uplitanje (falsifikovanje)*, ili pokušaj uplitanja, radi promene integriteta i validnosti *uzoraka* uzetih tokom *doping kontrole*. Ovo uključuje, ali se ne ograničava na, kateterizaciju, zamenu i/ili promenu kvaliteta urina (npr. proteaze).

2. Intravenske infuzije i/ili injekcije u količini većoj od 50 mL u periodu od 6 sati su zabranjene osim onih koje su legitimno primljene u toku bolničkog lečenja ili kliničkog ispitivanja.

M3. GENSKI DOPING

Zbog mogućnosti poboljšanja sportskih performansi zabranjeno je:

1. Prenos polimera nukleinskih kiselina ili analoga nukleinskih kiselina.
2. Upotreba normalnih ili genetski modifikovanih ćelija.

SUPSTANCE I METODE ZABRANJENE NA TAKMIČENJU

Kao dodatak prethodno definisanim grupama S0 do S5 i M1 do M3, sledeće grupe su zabranjene na takmičenju:

ZABRANJENE SUPSTANCE

S6. STIMULANSI

Svi stimulansi uključujući oba optička izomera gde je to od značaja (npr. d- i l-) su zabranjeni, osim derivata imidazola za topičku primenu i onih stimulanasa koji su uključeni u monitoring program za 2012 godinu*.

Stimulansi uključuju:

a: Nespecifične supstance:

Adrafinil; amfepramon; amfetamin; amfetaminil; amifenazol; benfluoreks; benzilpiperazin; bromantan; klobenzoreks; kokain; kropropamid; krotetamid; fenkamin; fenetilin; fenfluramin; fenproporeks; fonturacetam [4-phenylpiracetam (carphedon)]; furfenoreks; mefenoreks; mefentermin; mesokarb; metamfetamin (d-); p-metilamfetamin; modafinil; norfenfluramin; fendimetrazin; fenmetrazin; fentermin; prenilamin; prolantan. Stimulansi koji nisu izričito navedeni ovde smatraju se specifičnim supstancama.

b: Specifične supstance (primeri):

Benzfetamin, katin** , katinon i njegovi analozi (npr. mephedrone, methedrone, α -pyrrolidinovalerophenone), dimetilamfetamin, efedrin***(adrenalin), etamivan, etilamfetamin, etilefrin, famprofazon, fenbutrazat, fenkamfamin, heptaminol, hidroksiamfetamin (parahydroamphetamine), isometepten, levmetamfetamin, meklofenoksat, metilenedioksimetamfetamin, metilefedrin***, metilheksanamin (dimetilpentilamin) metilfenidat, niketamid, norfenefrin, oktopamin, oksilofrin (methylsynephrine), pemolin, pentetrazol, fenprometamin, propilheksedrin, pseudoefedrin****, selegilin, sibutramin, strihnin, tenamfetamin

(methylenedioxyamphetamine); trimetazidin; tuaminoheptan i druge supstance sa sličnom hemijskom strukturom ili sličnim biološkim efektima.

* Sledeće supstance koje su uključene u monitoring program 2012 (bupropion, kafein, nikotin, fenilefrin, fenilpropanolamin, pipradol, sinefrin) ne smatraju se *zabranjenim supstancama*.

** **Katin** je zabranjen kada je koncentracija u urinu veća od 5 mikrograma po mililitru.

*** **Efedrin i metilefedrin** su zabranjeni kada je njihova koncentracija u urinu veća od 10 mikrograma po mililitru.

**** **Epinefrin (adrenalin)** koji je dat sa lokalnim anestheticima ili je dat lokalno (npr. nazalno, ili u oftalmologiji) nije zabranjen.

***** **Pseudoefedrin** je zabranjen kada koncentracija u urinu prelazi 150 mikrograma po mililitru.

S7. NARKOTICI

Sledeći narkotici su zabranjeni:

buprenorfin, dekstromoramid, diamorfin (heroin), fentanil i njegovi derivati, hidromorfon, metadon, morfin, oksikodon, oksimorfon, pentazocin, petidin.

S8. KANABINOIDI

Prirodni (npr. kanabis, hašiš, marihuana) ili sintetski Δ 9-tetrahidrokanabinol (THC) i kanabimimetici [npr. "Spice" (koji sadrži JWH018, JWH073), HU-210] su zabranjeni.

S9. GLUKOKORTIKOSTEROIDI

Svi glukokortikosteroidi su zabranjeni ako se primenjuju oralnim, intravenskim, intramuskularnim ili rektalnim putem.

SUPSTANCE ZABRANJENE U ODREĐENIM SPORTOVIMA

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) je zabranjen samo *na takmičenju* u sportovima koji su dole navedeni. Detekcija će biti obavljena analizom daha i/ili krvi. Koncentracija alkohola u krvi koja označava doping prekršaj je 0,10 g/l.

- Aero sportovi (FAI),
- Automobilizam (FIA),
- Karate (WKF),

- Motociklizam (FIM),
- Motonautika (UIM),
- Streličarstvo (WA).

P2. BETA-BLOKATORI

Osim ako nije drugačije naznačeno, beta-blokatori su zabranjeni samo *na takmičenju* u sledećim sportovima:

- Streličarstvo (WA) (zabranjeno i izvan takmičenja),
- Automobilizam (FIA),
- Bilijar sve discipline, (WCBS),
- Pikado (WDF)
- Golf (IGF),
- Streljaštvo (ISSF, IPC) (zabranjeno i izvan takmičenja),
- Skijanje/Skijanje na dasci (FIS) u skijaškim skokovima, skijaškim akrobacijama slobodnim stilom/baletu na skijama i baletu na dasci,

Beta-blokatori uključuju, ali nisu ograničeni na sledeće supstance:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaksolol, bisoprolol, bunolol, karteolol, karvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oksprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.